

Smuk, varm og gribende film

Skal man lade desperate afrikanere drukne for reklamens skyld?

AF SAMUEL BEN ISRAEL

Sådan!

Længere behøver min anmeldelse af den nye italienske film »Terraferma« ikke at være. Og dog, for den fortjener at få lidt flere ord med på vejen. Jeg kunne for eksempel skrive, at det både er en smuk, varm og gribende film, som tilmed er morsom.

Selvom ordene afgjort passer på filmen, er det ikke dem, jeg vil bruge her. Fuldstændig ligegyldige film, som også med rette kan beskrives med de ord – og filmanmeldelser, hvor netop de ord bruges til at anprise dem – kan man fodre svin med. »Terraferma« er på ingen måde en ligegyldig film.

Selvfølgelig er det ikke så svært at finde en pittoresk location, og »naturidentisk« feel good-

essens må kunne købes på flaske. I den kommercielle filmindustri er det også en for alt for udbredt forestilling, at patos og »identifikation« – hvad det så end betyder – er filmkunstens sine qua non.

Stærkt aktuel, stærkt politisk og stærkt kritisk

Det er næsten på trods af, at »Terraferma« er en smuk, varm og gribende film – jeg har ikke glemt morsom, for det synes jeg til gengæld, at alle film bør være, i det mindste en lille smule – at jeg inderligt og oprigtigt må anbefale den til Modkrafts læsere.

Jeg er simpelthen nødt til at overgive mig, selvom den måske er lidt for nydelig, måske en smule sentimental og måske lige lovlig følelsesappellerende. Heldigvis er den heller ikke uden humor.

»Terraferma« er en ægte vedkommende film, fordi den behandler et stærkt aktuelt og stærk politisk emne, og fordi det gøres på en måde, der er stærkt kritisk, uden dog at docere. Emnet er de desperate afrikanere, som sætter over Middelhavet i små både, den inhumane behandling, de mødes med i et ugæstfrit Europa, og den solidaritet, som helt almindelige mennesker kan udvise.

Samtidig formår instruktøren Emanuele Crialesi at sætte ansigt på og give stemme til to grupper af mennesker, vi sjældent ser på film: udkantseuropæere, hvis livsgrundlag i generationer har været ved at forsvinde, og afrikanske fattigdomsflygtninge, som søger til det rige Europa med det spinkle håb om et bedre liv.

Skjult fødsel i garagen

Filmen udspiller sig på en lille ø syd for Sicilien, hvor en hårdtarbejdende fiskerfamilie, der i forvejen er splittet på spørgsmålet, om de skal droppe deres – efterhånden udsigtsløse – levevej, stilles over for valget mellem at hjælpe andre i nød eller overholde loven.

Under en tur på havet får den aldrende patriark Ernesto (Mimmo Cuticchio) og hans voksne barnebarn Filippo (Filippo Pucillo) øje på en gummibåd overlæst med afrikanere. Selvom det er strengt forbudt at samle såkaldte *clandestini* (papirløse) op, er Ernesto ikke i tvivl, da flere afrikanere svømmer over mod deres båd: på havet gælder Havets Lov.

Blandt afrikanerne er den højgravide Sara (Timnit T.) og hendes søn Omar (Rubel Tsegay Abraha), som er så afkræftede efter rejsens strabadser, at Ernesto og Filippo tager dem med hjem til Filippo og hans mor Giulietta (Donatella Finocchiaro), hvor Sara straks føder en lille pige.

Opportunisme kontra solidaritet

De indbyrdes konflikter i familien bliver nu forstærket, fordi Giulietta, som er mest stemt for, at de skal indkassere ophugningspræmien og komme væk fra øen, kun meget modvilligt går med til at skjule Sara.

Situationen bliver yderligere tilspidset, da politiet møder op i havnen for at forhøre Ernesto og Filippo. Da de ikke vil samarbejde, konfiskerer politiet båden under påskud af, at de brave fiskere sejler med turister uden tilladelse.

Jeg skal ikke afsløre, hvordan det videre går, men det burde være klart, at der er lagt op til et stærkt etisk præget drama om forholdet mellem ret og moral, om opportunisme og egen nytte kontra medmenneskelighed og solidaritet.

Selvom filmen – som antydnet – ikke er den mest æstetisk udfordrende, klæder det den godt, at den er opbygget som en ensemblefilm med flere relativt ligestillede personer, også selvom Filippo er lidt mere central end de andre. Her skriver Emanuele Crialese sig ind i en lang og solid italiensk tradition for filmiske fortællinger om grupper af almindelige mennesker og deres dagligdag.

Filmens hårdeste replik

Især en scene – som minder lidt om en tilsvarende scene i Ken Loach-filmene »Land and Freedom« (1995), hvor bønderne i en befriet landsby midt under den spanske borgerkrig diskuterer for og imod kollektivisering og privat ejendomsret – skal fremhæves.

Det er en rådslagning, som fiskerne afholder på havnen, efter Ernesto og Philippos båd er blevet konfiskeret. Her diskuterer de blandt andet Havets Lov i forhold til loven på landjorden og tidligere tiders basisdemokratiske fællesskab, hvor vigtige beslutninger blev taget i fællesskab. Det er klart, at den indbyrdes solidaritet er presset, og især de yngre fiskere er vrede på Ernesto.

Midt under fiskernes diskussion dukker Ernestos søn og Philippos onkel, scooterudlejeren, strandbarsejeren og turbådsindehaveren Nino (Beppe Fiorello), op og brækker sig over, at de papirløse afrikanere er dårlig reklame i forhold til turisterne.

Som svar leverer Ernesto filmens hårdeste replik, da han spørger sin søn, om de skulle have ladet dem drukne for reklamens skyld. Skarpere kan det vist ikke siges!

Fik jeg for øvrigt nævnt, at det er en smuk, varm og gribende film, som tilmed er morsom?

Terraferma (instr.: Emanuele Crialese, Italien/Frankrig, 88 min.). Premiere d.10. maj i Grand Teatret (København), Øst for Paradis (Aarhus), Café Biografen (Odense), Biffen (Aalborg), Værløse Bio og Nicolai Biograf (Kolding).

Tak fordi du bruger Modkraft.

Vi håber du har læst noget interessant eller oplysende.

Du kan støtte Modkraft via MobilePay: **50 37 84 96**